

TWEDE ACTIEPLAN ALTERNATIEVE EIWTBRONNEN IN DIERENVOEDING VOORGESTELD

Verder werken aan alternatieve eiwitbron

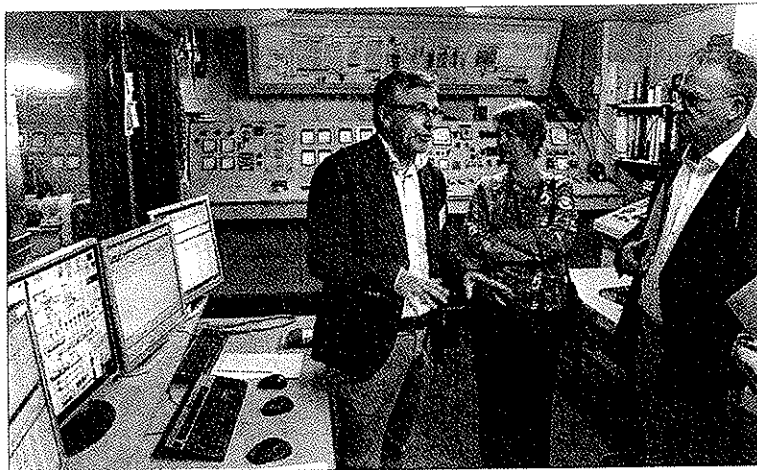
Dieren houden van soja, en Vlaanderen houdt van - het houden van - dieren. Het is dan ook niet verwonderlijk dat ons land heel wat soja nodig heeft. Ons land voert jaarlijks nog 840.000 ton soja in. De helft komt daarvan uit Brazilië, nog eens 40 % uit Argentinië. Maar die import staat onder maatschappelijke druk, bezorgdheden die de veevoedersector zich ter harte genomen heeft. Ook economisch is het beter om over alternatieven te beschikken. En die zijn er, al vallen bij alle alternatieven plus- en minpunten bij te bedenken.

Vlaanderen doet het beter

Die maatschappelijke druk valt ook af te leiden uit het feit dat de Vlaamse overheid zich volop engageert in het oude en het nieuwe actieplan. Het eerste actieplan startte in 2011 en liep over vijf jaar. "Het eerste actieplan had drie doelen", zo vertelde Minister van Landbouw Joke Schauvliege. "Ten eerste wilden we geleidelijk aan bewegen richting maatschappelijk verantwoorde dier-voederstromen. Daarnaast wilden we plantaardige eiwitbronnen zo goed mogelijk valoriseren. En ten derde wilden we de importafhankelijkheid verminderen."

Het nieuwe actieplan bouwt daarop verder. De snelheid waarmee alles evolueert en de bewegingen op de internationale markten maakten een update nodig. Sojaprijzen leken enkel maar duurder te zullen worden, maar hebben ook grote dalingen gekend. Ondanks die dalingen wist Vlaanderen de import van plantaardig eiwit van buiten Europa duidelijk te doen dalen. Die afhankelijkheid

"Duurzaamheid is een evolutie, geen revolutie." Het waren de woorden van Minister van Landbouw Joke Schauvliege maandagnamiddag tijdens de voorstelling van het tweede actieplan alternatieve eiwitbronnen op de terreinen van veevoederfabrikant Lambers-Seghers te Baasrode (Dendermonde). Met dit actieplan engageert de diervoedersector zich verder in het streven naar maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen.

Bruno Jacobs legt aan Joke Schauvliege en Vlaams parlements lid Jos De Meyer uit hoe zij hun veevoederstromen verwerken.

bedraagt in Europa gemiddeld 75 %, maar slechts 50 % in Vlaanderen.

Geen volledige vervanger

Verder afbouwen is een streven, maar geen evidentie. Dat komt om te beginnen al door de nutritionele factoren van soja. "Geen enkel ander product heeft dezelfde kwalitatieve samenstelling als soja", wist ook de minister. Lupinen, erwten en bonen zijn alvast wat jonge dieren betreft niet zo goed als soja. Ze bevatten meer vezels, meer anti-nutritionele factoren, ze zijn minder verteerbaar en per 100 % eiwit bevatten ze minder aminozuren. Het aanvullen met synthetische aminozuren (lysine, methionine, threonine, tryptofaan) helpt, maar is toch geen volledige vervanger van soja-eiwit.

Daarnaast zijn er ook andere redenen waarom de soja-afhankelijkheid toch nog altijd omvangrijk is. Minister Schauvliege verwees naar de vrijhandelsakkoorden die Europa in het verleden sloot met Latijns-Amerikaanse landen. De Europese steun voor eiwithoudende gewassen van hier viel weg. Ook leidde het verbod op diervoeder na de gekke koeienziekte tot een nog grotere

roepsvereniging van mengvoederbrikanten, stelde de kadern 'Duurzaamheid in de Diervoec sector' voor die bij het nieuwe actieplan hoort. Bemefa werkt al 11 jaar aan maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen. In 2006 werd daarvoor een gelijkmig platform opgericht. Het was daarbij om een nieuwe standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen op te richten. Dat ging uiteraard in eerste plaats over de afhankelijkheid van soja. "Het is een weg geleidelijkheid, we gaan op korte termijn van soja-import afhankelijk blijven", zo klonk het nuchter.

Kleinere aan boord houden

Maar de ene sojastroom is de andere niet en Bemefa richtte in 2012 een eigen Belgische standaard maatschappelijk verantwoorde (mv-soja). Voor deze soja gelden paalde principes en criteria milieuo, sociale aspecten en economie. In de beginfase ging het om 20-tal indicatoren. Nu zijn er een 65-tal. Het idee achter die geleidelijkheid is het aan boord houden van sojaproductenten. Vooral kleine sojaproductenten haken af wanneer er veel geïnvesteerd moet worden in bureaucratie. De op conventionele manier geteelde soja wordt immers ook vlot verkocht op (Chinese) markt.

Progressief naar RTI

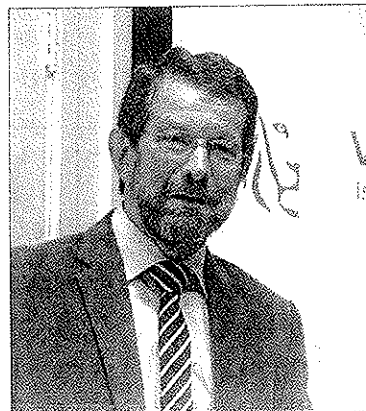
De vele opgelegde vereisten papieren zijn volgens Bemefa een probleem met de RTRS-standaard. Deze standaard van de 'Roundtable on Responsible Soy' vereist stakeholders uit de wereld, waaronder ngo's, producenten, handel, werkende industrie, toelevering wetenschappelijke instituten. Na de FULL RTRS-standaard tellen indicatoren. En om RTRS-waarde te zijn moeten er minimaal 49 indicatoren ingevuld zijn. "De Bemefa standaard is een progressieve inling van een stappenplan naar FULL RTRS-standaard", zo legt kadernota uit.

Het volume maatschappelijk verantwoorde soja steeg de laatste jaren van 100.000 ton naar 330.000 ton. Hiervan voldoet al 20.000 aan de FULL RTRS-standaard. Yvan Dejaegher beklamt ook de noodzaak dat de andere 310

vraag naar soja. "En voor Vlaanderen geldt dat de strategische nabijheid van de havens ook de mogelijkheden schiep tot de ontwikkeling van een minder grondgebonden vee-veelt." Ze verwees daarbij ook naar de ontwikkeling van een gehele agro-industriële tak die daardoor kon ontstaan, en de positieve gevolgen voor het BBP en de jobcreatie.

De weg van geleidelijkheid

Yvan Dejaegher, directeur-generaal bij Bemefa, de Belgische be-

Geert Rombouts wil de teeltkennis rond stikstofbindende gewassen vergroten.

De minister schetste de context van het actieplan, waarin de sojateelt prominent aanwezig is.

Volgens Danny Van Mullem is overen niets minder dan een noodzaak.

duurzaam geproduceerde soja minder is. "Er zijn zelfs standaarden rond bijvoorbeeld de bescherming van het Amazonewoud die wel 1 de MVO-standaard zitten maar niet onder de RTRS-standaard."

Meer zonnepitschilfer

De invoer van soja is de afgelopen jaren overigens in zijn geheel afgenomen. Van 2007 tot 2014 nam de hoeveelheid soja af van bijna 1,1 miljoen ton tot 0,84 miljoen ton. Vooral het aandeel zonnepitschilfer vermeerde in diezelfde periode van 124.200 ton naar 215.100 ton). Maar er is uiteraard meer dan soja alleen in het actieplan alternatieve eiwitbronnen.

Geert Rombouts van het Departement Landbouw en Visserij zag in het tweede actieplan een aantal

nieuwe hefbomen om tot een optimale benutting van de aanwezige eiwitbronnen en het verminderen van de afhankelijkheid van de import van eiwit buiten Europa te komen.

Sensibilisering en voorlichting

"Sensibilisering en voorlichting is een werk van lange adem", aldus Geert Rombouts. Bestaande inspanningen zullen dus voortgezet worden. Hij merkte op dat gewassen zoals grasland en mengteelten van gras en vlinderbloemigen vaak niet worden meegenomen in cijfers over eiwitproductie. "Nochtans heeft de grasteelt een onmiddellijke impact op de hoeveelheid eiwit die via hefkrachtvoeder moet worden bijgepast", aldus de heer Rombouts. Door de vergroeningsvereisten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gingen veel landbouwers op zoek naar nieuwe teelten voor het teeltplan. Daarbij worden stikstofbindende gewassen een optie inzake voorziening van bedrijfseigen eiwit. "Maar de teeltkennis rond die gewassen die ook vroeger al werden geteeld, is verloren gegaan. En een boer die experimenteert met een dergelijk gewas en ontgoocheling en frustratie oploopt keert niet snel terug. Tijdens voorlichtingsactiviteiten moeten we hier bijzondere aandacht aan schenken."

Bewustmaking bij de EU

Vlaanderen is niet groot in Europa. Vlaanderen wil daarom bij Europa aandringen op een geharmoni-

Yvan Dejaegher (Bemefa) ziet een grote uitdaging in het blijven zoeken naar nieuwe lokale eiwitrijke nevenstromen uit de voedingsindustrie. De verwachting is dat eiwit duurder worden. Ook voedingsdrijven zullen dus spaarzamer omgaan met hun reststromen. Dat betekent dat wij blijvend op zoek moeten naar nieuwe lokale eiwitrijke nevenstromen uit de voedingsindustrie", vulde Yvan Dejaegher aan.

twoorde manier is diermeel veilig gebruiken in diervoeders", zo voor ook Geert Rombouts. Ook insecten vallen voorlopig onder de grote 'diermeel.' Europa moet hier dus een wettelijk kader voor uitwerken.

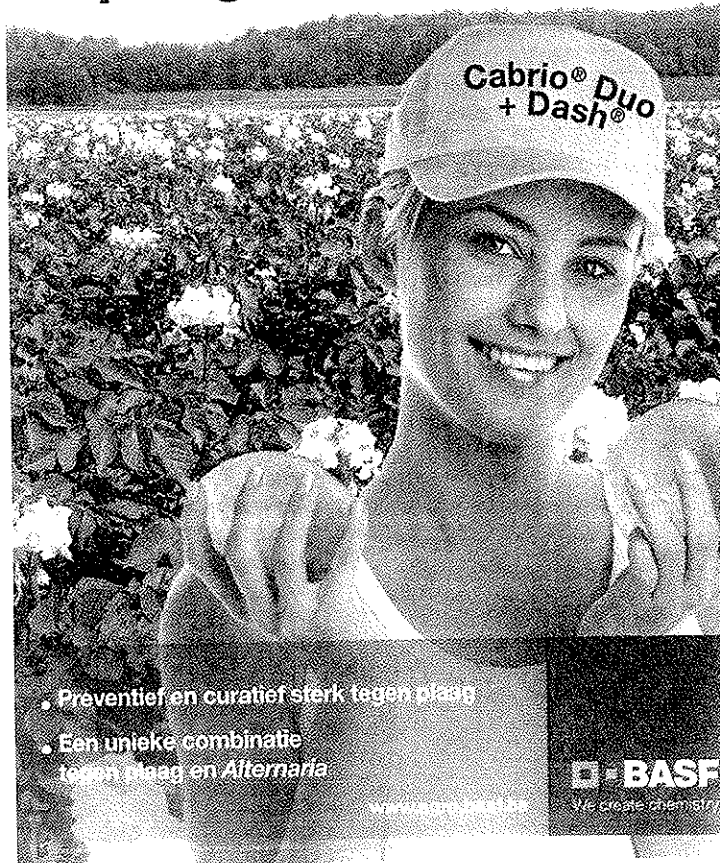
Valorisatie nevenstromen

De voedingsmiddelenindustrie vindt in de veehouderij al vele jaren een afzetkanaal voor hoogwaardige valorisatie van een grote hoeveelheid aan diverse nevenstromen. Denken we maar aan bietenpuur, bierdrif of aardappelschilfers. "Een is het schoolvoorbeeld van een circulaire economie", aldus Geert Rombouts. Bemefa wil nieuwe potentiële nevenstromen valoriseren. "De verwachting is dat eiwit duurder worden. Ook voedingsdrijven zullen dus spaarzamer omgaan met hun reststromen. Dat betekent dat wij blijvend op zoek moeten naar nieuwe lokale eiwitrijke nevenstromen uit de voedingsindustrie", vulde Yvan Dejaegher aan.

II

BR50125600/JSN-E

Cabrio® Duo + Dash® Onbetwistbaar tegen plaag en Alternaria

- Preventief en curatief sterk tegen plaag
- Een unieke combinatie tegen plaag en Alternaria

BASF
Vlaanderen - België

Innovatie bij Lambers-Seghers

Lambers-Seghers is het bedrijf van Bruno Jacobs en Danny Van Mullem. Het bedrijf telt een 30-tal personeelsleden. Lambers-Seghers produceert veevoeders en aanvullende voeders. Agro Waasland ontvangt, droogt en stockeert granen. Daarnaast droogt het Taxus voor de medicijnenindustrie en verhandelt het meststoffen en zaaigranen. Ook Voeders Orsmolen maakt onderdeel uit van de activiteiten in de groep en vermarkt paardenvoeders en Allmash-voeders voor rundvee. TLS ten slotte staat in voor de logistiek. Ook als middelgroot familiebedrijf draagt Lambers-Seghers innovatie hoog in het vaandel. "Innovatie is nodig en we zijn blij dat we daar via IWT en het Vlaams Agentschap Ondernemen ook ondersteuning voor krijgen van de

Vlaamse overheid", aldus de heer Van Mullem. "We zijn er van overtuigd dat innoveren nodig is om de eigen toekomst veilig te stellen." Het bedrijf participeert in heel wat projecten. Zo is het op zoek naar natuurlijke actieve componenten die het antibioticagebruik kunnen doen dalen, werkt het rond natriumarme visvoeders, alternatieve eiwitbronnen, microalgen, vismeelvervangers, insecten ... Ook het Bel'Vidharken, vlees verrijkt met omega 3, komt uit de koker van Lambers-Seghers. "We geloven in de toekomst van ons bedrijf, maar we gaan er voor moeten vechten. Maar als we kennis hebben, innovatief zijn en gepassioneerd in ons vak zal het ons zeker lukken", aldus Danny Van Mullem.